

Nepartinis lietuvių laikraštis

Semanario Lithuano Independente

PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje

metams 125000, Lietuvoje ir kitur 25000

Atskiras numeris — 300 reisu

S. PAULO, Rua da Moó'ca, 309

LIETUVIŲ AIDAS

BRAZILIJOS

JORNAL LITHUANO ECHO.

Nepartinis lietuvių laikraštis

Semanario Lithuano Independente

Redaguoją

A. DUTKUS

Redakcijos ir Administracijos adresas

S. PAULO R. da Moó'ca, 309

8-ti metai

Brazilija — São Paulo, 1937 m. Vasario — Fevereiro 27 d.

N 9 (351)

Atentatas prieš Abisinijos vice-karalių Graziani

Komunistų areštai Rio

Rio de Janeiro policija areštavo kelis asmenius kaip komunistus pas kuriuos rado komunistinės literatūros ir atsiskaitymų dėl vykstančio Ispanijos karo, kuriais raginama remti Ispanijos vyriausybinius.

Iš Argentinos ištremiti komunistai

Iš Argentinos tapo ištremiti lenkai už komunistinį veikimą. Minėti lenkai iš laivo "Polaski" Rio uoste buvo nugabenti Rio de Janeiro policijon, kur buvo jie nufotografuoti ir padarytos pirštų nuospaudos.

Pabėgo politiniai kaliniai iš Paraizo

S. Paulo politiniai kaliniai laikomai Paraizo kalėjime, ant V. Marijos. Ypatigai daug ten jų sėdi po 1935 sukilimo, kurių daugumas laukia teismo. Ten yra inteligentų, darbininkų, kariškių ir k. Matyt, nusibodo jiems valdiška duona iš 17 jų vasario 16 d. naktį pabėgo išsikasę 3 metrų ilgio tunelį. Pabėgėliams vadovavo inžinierius Aleksandras Vainšteinis, rusas. Dabar policija sukelta ant kojų ir daro žygius pabėgusius kalinius sugauti. Pabėgimas padarytas paskutinę karnavalo naktį.

Dideli karščiai

Brazilijoje prasidėjo dideli karščiai, ypatingai pereiną savaitę temperatūra buvo aukšta. Rio de Janeiro, Santos ir kituose miestuose keletas žmonių apalpo nuo karščių beieidami gatve.

Jáponai nenori karo su SSSR

Japonijos parlamente įvyko smarkūs ginčai tarp atstovų ir karo ministerio. Atstovai kaltina vyriausybę dėl smarkaus ginklavimosi ir dėl atštrios politikos prieš Sov. Rusiją. Ministeris pirmininkas ir karo ministeris pareiškė, kad Japonija visai nenorinti karo su Sov. Rusija. Kinijos taip pat nenorinti, tik, esą, nori, kad joje neįsitvirtintų jos priešas.

Anglijos karaliaus vainikavimas ir Italija

Greitu laiku įvyks Anglijos karaliaus Jurgio VI vainikavimas. Į tas iškilmes kviečiami svetimų valstybių atstovai. Abisinijai atstovauti pakviestas buvęs karalius "Negus". Italija labai užsigavo ir tose iškilmėse žada nedalyvauti. Mat, anglai tuo parodė, jog jie nepripažįsta Italijos Abisinijos nukariautojos.

Sušaudė 1500 žmonių

Ispanijos sukilėliai praneša, kad katalikiška Basku vyriausybė susaudė 1500 žmonių.

Paragvajus išėjo iš Tautų S-gos

Paragvajaus valstybė pasitraukė iš Tautų Sąjungos ir daugiau nariu nebūs. Savo pasitraukimą motyvuoja, kad Tautų Sąjunga nepažįsta joms tautų teisę dalyvauti joje neturint joms pasirašę

... ... matomas Antriof.

Neleis savanorių Ispanijon

Smarkūs mūšiai ties Madridu ir Oviedo mieste

Addis Abeboje nuteista mirti daug žmonių

Italai užėmę Abisinijos sostinę Addis Abebą, paskelbė, kad Abisinija jau nukariauta ir jiems priklauso. Tuojaus tapo paskirtas Abisinijai naujas valdovas — vice-karalius generolas Badogli. Bet tas karališko titulo ar nenorėjo ar bijojo ir Abisinijos vice-karaliūm būti atsisakė. Tada Mussolini paskyrė kitą generolą vice-karaliūm Graziani. Tas sutiko karaliauti Abisinijoje. Bet Abisiniečiai ne labai nori pripažinti naujo valdovo ir okupantus dažnai užpuldinėja ir juos žudo. Nors Addis Abeba mieste (o miestas lygus kaimui!) stovi 30.000 italų kariuomenės, kuri saugoja visą okupantų vyresnybę, bet abisiniečiai

perėit penktadienį, prisitaikė, kaip vice-karalių Graziani apsuptas sargybos ir kunigų ėjo, paleido jį kelias bombas, norėdami jį nudobti. Mestos bombos sprogo ir daug žmonių užmuše. Vice karalių lengvai sužaidė, o jo padėjėjai generolui Liotta nutraukė koją ir išmušė akį. Taip pat vieną kunigą irgi sunkiai sužaidė. Po šio atentato prasidėjo areštai. Areštuota yra keli tūkstančiai abisiniečių, kurie tuojaus teisiami ir šaudomi. Pats vice-karalius Graziani visą laiką gyrėsi, kad abisiniečiai jį labai myli. Ot ir įrodė savo meilę abisiniečiai okupantams.

Net Italija, Vokietija ir Rusija uzdraudė vykti savanoriams

Pereitą kartą rašėme, kad "neutrality komisija" nutarė uždrausti savanoriams vykti Ispanijos karan iš visų valstybių. Tas nutarimas pradės veikti nuo 21 kovo. Ispanijos rubežiai tiek sausumoje, tiek ir vandenyse bus prižiūrimai ir kontroliuojami, kad nė vienas svetimsalių neitų Ispanijos karan. "Neutrality komisijos" nutarimą pradėjo vykdyti jau Europos valstybės. Francija uždarė savo rubežių Ispanijon nuo pereito šeštadienio. Sov. Rusijos vyriausybė taip pat paskelbė įstatymą, kuriuo draudžiama vykti Ispanijos karan. Tą pat priėmė Vokietija, Italija, Airija,

Latvija, Lietuva ir k. Valstybių išleisti įstatymai dėl draudimo siųsti savanoriams bei ginklais einti kariaujančiai Ispanijai pradės veikti nuo kovo 20 d. naktį į 21. Jeigu būtų intasi griežtos kontrolės Ispanijos karan ir kitos valstybės visai nebūtų rėmusios Ispanijos karo, tai karas būtų seniai baigtas, nebūtų žuvę tiek daug žmonių, nebūtų sunaikinta daug brangaus turto, nebūtų sugriauti miestai. Bet jeigu dabar nebesiktis į Ispanijos karą ir bus griežtai laikomasi nutarimų, tai karas turės greitai baigtis. Bet vargu ar taip elgsis Vokietija su Italija.

Per 2 dienas krito 10.000 žmonių ties Oviedo

Per šią savaitę visose Ispanijos frontuose ėjo labai atkakūs mūšiai, bet ypatingai žiaurios kovos vyksta Asturijos provincijoje prie Oviedo miesto ir prie Madrido Jaroma paupiu. Laikraščio "Estado" korespondentai iš Ispanijos praneša, kad vyriausybiniškai vien tik prie Oviedo miesto per dvi dienas neteko 10.000 žmonių. Oviedo miestas sukilėlių rankose. Vyriausybiniškai pradėjo bėgti puolimą ant miesto, apsupė jį ir jau įsiveržė miestan, užėmė vandens ir elektros tiekimo stotis. Dabar eina smarkūs susirėmimai pačiame mieste. Sukilėliai esą jau bėga iš miesto. Prie Madrido Jaroma apylinkėjų taip pat žiaurūs mūšiai vyksta. Čia krito visas eskadronas mairu kavalerijos ir, kaip "Estado" korespondentas Jean Rollin praneša, laimėjimai vyksta vyriausybiniškai naudai. Spėjama, kad dar šią savaitę paaiškės, kurioje pusėje bus persvara. Madrido frontu, nuo to priklausys ir tolimesnė karo eiga bei laimėjimas. Sukilėlių generolas Queipo de Llano paskelbė kad kovo 2 d. sukilėliai bus Madride. Vyriausybiniškai skelbia, kad jie Madrido neatiduos. Sukilėlių žiniomis, vyriausybiniškai

uostų provincijų, sostinių, o sukilėlių rankose randasi 33. Iš to atrodo, kad sukilėliai turi du trečdalius Ispanijos paėmę. Bet vis dėlto nei sukilėliai, nei vyriausybiniškai negali pasakyti, kurioje pusėje bus laimėjimas. Aštuntas mėnuo eina kare, bet jie dar gali užsitęsti ir metus.

Popiežius vėl serga

Popiežiaus Piaus XI sveikata buvo siek tiek pagerėjusi. Bet dabar vėl pranešama iš Vatikano, kad jį vėl pradėjo paraližuoti.

Vengrijoje streikuoja darbininkai

Vengrijos anglių kasakų darbininkai paskelbė streiką ir reikalauja žmonių algų. Darbininkai užsidarė kasyklose streikuoja. Streiko banga auga. Kitų sričių darbininkai pritaria streikieriams. Įvyko darbininkų riaušės su kareiviais.

Lordas Stalinas

Telegramos praneša, kad Sov. Rusijos diktatorius Juozas Stalinas vadinsis "lordas Stalinas", o ne generalinis sekretorius.

Nauja byla S. Rusijoje

Rusijoje prasidėjo nauja sabotazninkų byla, kurioje kaltinami geležinkelių tarnautojai.

Sukilėliai užginčijo

Vyriausybiniukų radio pranešė, kad sukilėliams užėmus Malagą, jų teismas pasmerkę mirti daug žmonių. Sukilėlių vyriausybė tas žinias užginčijo ir pareiškė savo pranešime, kad iš 159 teisiamų tik pusė jų tapo sušaudyta, o kiti nuteisti kitomis bausmėmis. Vadinas, sušaudyta nedaug — iš 159 tik pusė to skaičiaus.

Lenkijos darbininkai juda

Lenkijoje darbininkų judėjimas vis labiau plečiasi. Streikai, riaušės ten vyksta nuolatos. Valstiečių skurdas ir badas didėja. Akyvizdoj šitokių įvykių Lenkijoje gali įvykti permainų.

Blumo vyriausybė stipri

Francijos vyriausybės galva Leon Blum randa vis didesnę pritarimą savo šaly. Nors jis yra socialistas ir "liaudies fronto" vadas, bet jo politikai palankūs visi, net ir kunigai. Jie sako, kad kiekviena vyriausybė nuo Dievo, tad ir Blumo vyriausybė yra nuo Dievo. Ką zin Stalino vyriausybė ar nuo Dievo?

Mirė sušrininkas

Sausio mėn. 20 d. Siauliuose mirė seniausias lietuvių knygnešys aušrininkas, 1863 metų sukilimo dalyvis Juozas Miliauskas—Miglovara [92 metų amžiaus.

Katelbachas jau apieido Kauną

Lenkijos žurnalistas Katelbachas gyvena Kaune ir per Varšuvos laikraščius smeizė Lietuvą, bet tautininkai jį laikė savo svečiu. Šiomis dienomis Katelbachas apieido Lietuvą.

Naujas SSSR pasiuntinys Lietuvai

Sovietų Rusijos vyriausybė paskyrė Lietuvai naują nepaprastą pasiuntinį ir įgaliotą ministrą Podolskį. Sovietų ministeris jau Kaune.

Atsisaukimai Lietuvoje platinami

Lietuvos žmonių nepasitenkinimas tautininkų valdzia dar nenusilgęs ir dar vis tebeplatunami atsisaukimai prieš tautininkus. Prie Klaipėdos tapo suimti 3 asmenys už atsisaukimų platinimą. Ir vėl bus karo teismui darbo.

— Vasario 24 d. per S. Paulo miestą perėjo audra su perkūn. ir smarkiu lietumi. Užmušti keli žmonės ir padaryta daug nuostolių.

LAIŠKAI REDAKCIJOS

Atsiimkite laiškus

B. Latvėnas, O. Povilonis, St. Startas, F. Loscinskas, J. Jankauskas, S. Cesnavičius, P. Burba, B. Mačiulis, J. Januškevičius, Ant. Sadauskas, J. Samonavičius, M. Petrėnas, L. Baltrūnas, J. Kalvaitis, J. Raulinaitis.

PASTABA: Gaunantieji laiškus šituo adresu, privalo kiekvienas išsiimti kortelę ir atėję laišku, turi atsiimti ir kortelę.

Apžvalga

BRAZILIJOJ LIETUVIŲ CENTRAS

Vasario 28 d. Brazilijos lietuvių organizacijos siųs savo atstovus į steigiamąjį Brazilijos Lietuvių Centro susirinkimą. Tame susirinkime bus galutinai nuspręstas Centro organizavimo klausimas ir, greičiausia, nuo tos dienos pradės veikti lietuvių centras. Tai bus atliktas vienas didelis ir labai svarbus darbas lietuvių kolonijos gyvenime.

Centro organizavimo klausimas buvo iškeltas senai spauloje. O vėliau jau šį klausimą pradėjo svarstyti ir organizacijos. Šiuo reikalu yra įvykę du posėdžiai: pirmame organizacijų atstovų posėdyje buvo svarstyta Centro reikalingumas ir jo reikšmė lietuvių kultūriniam gyvenime. Tą patį dieną buvo išrinkta organizuojama komisija iš penkių organizacijų po vieną atstovą, kurių pavesta išdirbti įstatų projektą. Antrame posėdyje dalyvavo daugiau organizacijų atstovų, kurie visi pritarė centro organizavimui. Antrame posėdyje atstovai susipažino su įstatų projektu, nutarė apsvarstyti įstatų kiekviena organizacija skyriumi ir už 60 dienų nuo antro posėdžio šaukti steigiamąjį susirinkimą, kuris įvyks vasario 28 d. Visos organizacijos yra susipažinusios su įstatų projektu ir yra pridavusios savo pastabas bei patarimus.

Yra keli asmenys iš Lietuvos valdininkų pusės, kurie centro organizavimui trukdo ir leidžia dar nesukurtos organizacijos adresu šmeižtus. Ateivių organizaciją, kurios imasi sucentuoti mūsų koloniją, neprivalo kreipti dėmesį į kelių asmenų šmeižtus: kolonija privalo pati savo reikalus tvarkyti ir nesiduoti šlužams žeminti lietuvius. Tie pora ar tretetas valdininkėlių nenori lietuvių vienybės, dėl to jie dėda pastangas griauti pradėtą darbą. Čia apsigyvenę valdininkai — lietuviško darbo griovėjai nėra emigrantai, dėl to jiems ir nerūpi emigrantų gyvenimas. Pradėjus kolonijai tvarkytis, sudarius lietuvių centrą, valdininkėliai gali prarasti geras algas. Tai dėlto jie ir bijosi, kad tik negimtų centras.

Tęsti organizacijos pradėjo šį darbą, turi tęsti iki galo. Geras darbas kolonijoje ras pritarimą.

TAUTININKAI IR TAUTININKŲ VYRIAUSYBĖS MINISTERIS

Argentinoje veikia Smetonos bičiulių sąjunga, kuri vadina „Tautininkų sąjuga“, kuri turi savo organą „P. A. Žinios“. Toji Smetonos bičiulių sąjunga ne kaip „tituluoja“ Smetonos ministrą Aukštuolį:

„Aukštuolis, su valkata Salėjum, abu marksistai... „Argentinos Lietuvių Tautininkų sąjunga atlaikiusi įvairius marksistų puolimus, kurie buvo vadovaujami ministerio Aukštuolio...“ ir t. t.

Pačiūkis Smetonos bičiulių laikraštį, randi labai gražų „titu“ ministro Aukštuolio adresu. Atodo, kad Aukštuolis yra ne Smetonos, ne tautininkų ministras o Stalino komisaras. Ne gana to, tokie pat titulai skelbiami ir per argentinų spaudą.

Tai taip tautininkai Smetonos bičiuliai pasitarauja Lietuvai. Tat nėra ko stebėtis, kad P. Ameriko lietuvius svečiantūčiai laiko komunistais ir neprūma į darbus, nes tai padarė Smetonos bičiuliai.

Panašūs dalykai, nors ne taip žymiai, daromi ir pas mus Brazilijoje. Jei čia brazilų spaudoj beskelbia tautininkai, kad lietuviai yra komunistai, tai žodžių yra aiškina, kam reikia, apie lietuvius. Tokių faktų mes turime surinkę pakankamai ir progai pasitaikius paskebsim.

Tai taip mūsų patentuoti „patriota“ „proclavoja“ ir visokiomis šūnybėmis mardina lietuvius ir purvina Lietuvą. Bet gal kada nors tos komedijos užsibaigs.

Vasario 21 diena

S. Paulo lietuviai įspūdingai minėjo Lietuvos Nepriklausomybę

Per tiek metų Brazilijos liet. gyvenimo, dar nebuvo tokio skaitlingo ir išpuilingo Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo, kaip šiais metais. Vasario 21 d. Toji diena tai tikrai minėtina Brazilijos lietuviams. Vasario 21 d. tapo atidaryti nauji lietuvių mokyklos rūmai ant Parque das Nações, kurie tapo pavadinti žymiausio Lietuvos poeto Maironio vardu, kurių išikilmėse dalyvavo apart lietuvių taip pat brazilų ir kitų tautų svečiai. Tą dieną pirmą sykį lietuviai minėjo 19-kos metų Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuves visi bendrai vienoje salėje, kurias suruošė S. Paulo lietuvių organizacijos.

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas įvyko Mokos lietuvių mokykloje, esioje „Dariaus-Girėno“ salėje. Iš visų S. Paulo priemiesčių susplaukė gražūs skaičius lietuvių pasidžiaugti tos dienos švente, išklausti kalbų, pasiklausyti lietuviškų dainų. 18 valandą salė jau buvo pilnatelė, bet lietuviai dar vis būriais rinkosi ir pripildė ne tik mokyklos patalpas, bet ir kiemą. Pas visus buvo nuotaika gera, visų veiduose spindėjo draugiškumas ir šventadieniškas ūpas.

Toji neapykanta tarp vadų, kuri visa laiką giūšino mūsų koloniją, tą dieną išnyko ir čia mes matėme, kad visi suėjo vieno liklo vedini — minėti brangią lietuviams dieną. Čia buvo ir Lietuvoje konsulas, ir konsulato sekretorius, ir visų laikraščių redaktoriai, ir visų organizacijų atstovai.

20-ta valandą prasidėjo programa, kuriai vadovavo konsulas p. Gaučys. Pirmiausia ėjo kalbos. Kalbėjo šie kalbėtojai: konsulas p. Gaučys; kun. P. Ragažinskas nuo Liet. Kat. Bendruomenės; J. Zabrockis; „Aido“ redaktorius A. Dutkus nuo Grūdo būvės; J. Blauzdis Ryto draugijos vardu; V. Eidrigėvičius Br. Liet. Aero Klubu vardu, „Lietuvio“ redaktorius S. Vančevičius sporto s-gos Lithuania vardu ir mok. S. Bakšys nuo Lietuvių S-gos Brazilijoje. Nedalyvavo šioje šventėje tik moterų dr-ja ir Viltis.

Po prakalbų sekė koncertinė dalis — dainos. Buvo padainuota kelios gražių dainų solo, duetu, trio ir kvartetu. J. Stankūno vedamas choras irgi sudainavo kelias dainas. Po koncertinės dalies paminėjimas baigtas tautos himnu.

Reikia palinkėti mūsų organizacijoms, kad jos ne tik tokių švenčių proga, bet ir visuomet rastų bendrą kalbą visose gyvenimo srityse.

Kasa Lietuvai duobe

Lietuvos tautininkai, kaip ir Vokietijos naciai trokšta, kad Ispanijoje laimėtų sukilėliai, arba geriau sakant — kad Ispanijoje laimėtų Hitleris. Dėl tokios Lietuvos tautininkų pozicijos Ispanijos kare Chicago „Naujienos“ pastebi:

„Nuo pačios pilietinio karo pradžia Ispanijoje, Lietuvos tautininkai karštai simpatizavo fašistams. Savo spaudoje jie visą laiką dėjo palankias generolui Franco žinias, o apie respublikos gynėjus rašė tik iš blogos pusės.“

„To paties nusi-tatymo jie tebėsilaiko dar ir šiandien. Kuomet padėtis Ispanijoje per pastaruosius du-tris mėnesius pasikeitė teisėtosiomis vyriausybės naudai. Sukilėliai tapo prie Madrido sulauktyti, nežiūrint to, kad jiems į pagalbą Vokietija ir Italija

siuntė daug kareivių. Dabar visi mato, kad gen. Franco savo jėgomis laimėti negali. Visa jo viltis yra svetimų valstybių armijose, ypatingai Hitlerio.“

„Bet Kaunas vistiek visa siela trokšta pergalės sukilėliams, — kas tikrumoje reikštų Vokietijos nacių pergalę.“

„Ar Smetonos patarėjai visai apako?“

„Nejaugi jie nesupranta, kad jeigu Hitleris agresijos keliu įsigalės Ispanijoje, tai jį pasidarys dar smarkesnis ir bus pavojingas Klaipėdai?“

Vadinasi „Naujienos“ mato didelį pavojų Lietuvai, jei Hitleris laimėtų Ispanijoje. Tačiau Lietuvos tautininkai trokšta jo laimėjimo ir tuo būdu kasa duobę Lietuvos nepriklausomybei.

Siūlo planinga emigracija Argentinon

Gal būtų, nė vienos tautos nebuvo ir nėra tokios pakrikusios emigracijos, kaip lietuvių. Prieš kariniais laikais lietuvių emigravo į Jaurės Ameriką, kur lietuvių priskaitma iki vieno milijono. Tais laikais, galima sakyti buvo bėgimas, o ne laisvas emigravimas. Bet kadangi gyvenimo sąlygos tada buvo kitiškos negu dabar, daug lengvesnės isikūrimui, tai lietuviai iškeldavę į Šiaurinę Ameriką isikūrė gerai ir susitvarkė daug geriau ekonominiu atžvilgiu, negu Lietuvos lietuviai.

Visai kitiška emigracija buvo jau po karo. Lietuviai emigravo iš nepriklausomos Lietuvos savu noru ieškodami geresnio pragyvoamo šaltnio svetimuose kraštuose ir vyko jie dideliais būriais į Pietinę Ameriką. Pokarinė emigracija iš Lietuvos irgi nebuvo sutvarkyta, buvo pakrikusi, o isikūrimo sąlygos, palyginti su prieškariniais laikais, darėsi daug sunkesnės ir dėlto naujieji lietuviai emigrantai Pietinėj Amerikoje daugiau skursta, negu gerai gyvena.

Emigracijos problema buvo ir bus aktuali. Dėlto Lietuvai reikia planingos emigracijos, pačios vyriausybės tvarkomos. Nors Lietuvoje dar nėra gyventojų pertekliaus, bet jis kada nors bus, tad sutvarkyti emigraciją, pasirinkti šalį, kur lietuviai galėtų

emigruoti ir reikia vykdyti tokią emigraciją.

Šitas klausimas Lietuvoje dabar yra svarstomas spaudoje. „Liet. Žinios“ siūlo planingą lietuvių emigraciją Argentinon, nes ten „klimatas nėra didžiai skirtingas nuo Lietuvos. O tas svarbiausia, kad argentiniečių santykiavimas su svetimšaliais yra didžiai draugiškas ir nuoširdus, nes čia is senų laikų giliai ir stipriai auklėjamas demokratiškas jausmas ir kiekvieno tikro žmogaus pagarba.“

Svarbu, žinoma, pasirinkti kraštą bet taip pat labai yra svarbu ir pati emigracija vykdyti planingai, jeigu norima turėti stiprias savo išeiivios kolonijas. O tokių kolonijų Lietuvai jei ne šiandien tai ryt bus reikalinga. Organizuota ir planinga emigracija duos naudą ir Lietuvai, kuomet tuo tarpu emigracija tokia, kurią mes turėjome į P. Ameriką iki šiol, tai Lietuvai duoda nuostolius.

Kad yra gyvas reikalas Lietuvai susirūpinti kur nors savo gyventojus apgyventinti, pripažįsta visi ir „Liet. Žinios“ apie tai rašo:

„Esame maža tauta, kraštas nedidelis ir gamtos neapdovanotas brangiis turtais gyvename tarp didelių ir su grobiškais norais sumanytais tautų, todėl be atvangos tenka galvoti ir ieškoti būdų visur įsikverbtį, visur

ŽINIOS IS LIETUVOS

Žudikas Fogužinskas nubaustas mirties bausme

Prieš Kalėlas įvyko baisi žmogžudystė Smilgiuose, kur tūlas B. Poguzinskas išuodė Fogelių šeima, tarpaite ir jų giminaite iš viso 5 žmones.

Sausio 19 d. Apygardos teismas Panevėžyje išsprėdė Poguzinskio byla ir jį nubaudė mirties bausme.

Galingosios radio stoties statyba atidedama

Susisiekimo ministerija buvo numaciūs šiais metais pradėti statyti naują galingą radio stotį. Tam reikalingi ir pinigų buvo paskirta 600 tūkst. litų. Dabar šita sumanymas atidedamas, o numatyti pinigai bus sunaudoti naujiems plentams ir sūriaisiems geležinkeliams statyti.

Baudžiančiojo statuto pakeitimas

Ministerių kabinetas Baudz. st. 15 str. pakeitiną priėmė tokioje r. dakeicijoje: „Mirties bausmė vykdoma nuodingomis dujomis“. Kartu pakeistas ir Baudz. proc. įstatymo 936 str. Pakeitimo projekta sakoma, kad mirties bausmė vykdoma neviešai hermetiškame baste, prie kalėjimo. Mirties bausmė vykdan dalyvauja kunigas, atlikdamas dvasinį patarnavimą, prokuroras, teismo sekretorius, gydytojas ir kalėjimo viršininkas. Teismo sekretorius perskaito teismo sprendimą, kunigas atlieka dvasinį patarnavimą, o paskui į bustą paleidžiamos nuodingos dujos.

Į Latviją Lietuvos darbininkų nebeleis

„10 centų“ praneša, kad bus sušauktas tarpžinybinis pasitarimas dėl laukų darbininkų vykimą į Latviją. Esą teigiama, kad šią vasarą Lietuvos darbininkai laukų darbams į Latviją nebus leidžiami.

Nubaudė 5 šakių ap. gyventojus

Pernai balandžio mėn. buvo pasikėsinta smurtu prieš vieną šakių apskrities seniūną. Už tai patraukti atsakomybėn 5 asmenys. Kariuomenės teismas už grasinimą seniūnui nubaudė po dvejus metus kal jimo Pr. Undraitį ir Joną Valaitį, už kurstymą užpulti seniūną nubausti: V. Petkešas trejais metais, Br. Žemaitis ir J. Bakšys po vienerius metus.

Pašovė viršininką

Jaunas kalinys Malockas, pabėgęs iš nepilnamečių auklėjimo įstaigos, persovė norėjęs jį suimti Ziežmarių nuovados viršininką Dielininkaitį.

Lenkai uždarė švenčionių gimnaziją

Švenčionyse po karo įkurta lietuvių gimnazija, kurioje mokėsi tarp 200—300 to apskrities lietuvių vaikų. Dabar lenkai tą gimnaziją uždarė.

Šeši kilometrai lentynų su dokumentais

Septinto forto cementinėse patalpose yra įtaisytas centralinis Valstybės Archyvas, į kurį kraunama nepriklausomos Lietuvos atlikę įstaigų dokumentai ir daugybė gautos iš Rusijos prieškarinės medžiagos. Tie dokumentai sukrauti lentynose, kurias ištiesus pasidarytų 6 kilometrų linija.

visą ką geriau padaryti už kitus, nes tik tuomet pajėgsime užsitikrinti švietis ateitį ir nebijoti pavojaus žūti vykstančių kovų ir suiručių su kury.“

KAIP ITALAI UZKARIAUNA ABISINIJĄ

Italija palengvai baigia užkariauti visą Abisiniją ir jau ją inžinieriai išdirbinėja planais, kaip tame krašte geriau įsitaisius. Italai tikisi trejų metų, kaip įsitaisius Abisinijos: pirmą galvoti žemės mineralinių turčių, paskiau — rinkos migracijai ir pagaliau — turizmo. Todėl pagal savo sumanymus atitinkamai ruošiasi ir veikti. Pirmiausia statomi keliai, kurie svarbu ir turistiniui ir strateginiui atžvilgiais. Paskiau manoma sukurti pavyzdinius miestus, kur galėtų gyventi didelis gyventojų skaičius. Pav., italų inžinierių suplanuota būsimą Adis Abebos miestą, kuris bus labai moderniškas ir puikiai tiksias turistams iš Europos atvykti ir pagyventi. Panašiai esą išplanuota ir daugiau miestų, kur esąs geras klimatas. Ypatingas dėmesys esąs atkreiptas į Gondarą, kuris yra netoli nuo gražiojo Tano ežero. Taipogi italai nori daugely Abisinijos vietų pastatyti imponantiskus paminklus, kurie ne tik liudytų italų žygius, bet taipogi trauktų turis-

tų akį. Vieno iš tokių paminklų projektą Amba Aladži kalne žuvusiems italų kariams. Tas kalnas iš tikro daug italų pražudė ir kovoje su Abisiniais buvo beveik lemiamas.

Bet italai vieni ne tik negali, bet ir nemano naudotis Abisinija. Per daug didesnis kasnis. Todėl natūralu, kad jiems padėti padėti pasišovė vokiečiai. Vokiečiai, padėdami italams sankcijų metu, nemaža tikėjosi iš Abisinijos. To jie dabar realiai siekia. Štai vokiečių geologų prof. fon Cur Miulen yra pavesta ištirti Abisinijos žemės sluoksnius pradedant Volagos sritimi, baigiant Hararo provinciją. Ten šis profesorius su daugeliu savo padėjėjų tyrinėsi ir ieškos geležies, vario ir kitokių rūdų, anglių, naftos ir brangiųjų metalų. Plotai milžiniški, taigi darbo bus gana ir gražaus. O jėgu kas bus surasta, tada, žinoma, italai dalysis su vokiečiais. Žodžiu, italai su vokiečių pagalba ruošiasi semtis didelių turčių iš Abisinijos.

W. H. Thomson's

Naujo pasaulio gaisro išvakarėse

Apsiginklavę iki dantų, įsirdę iki kraštutinumų, Vokietija ir Sov. Rusija žvelgia viena į kitą per Lenkijos teritoriją.

Amunicijos fabriku kaminai rūksta Hitlerio Vokietijoje ir Stalino Rusijoje. Sov. Rusija yra įsteigusi, pasaulinėje istorijoje niekuomet negirdėtas, karines jėgas, kurios taikos metu siekia iki 2 milijonų, ir kurios rezervo yra nuo 9 iki 10 milijonų karių. Tankaai dygsta kaip grybai po lietaus, kovos lėktuvai užtemdo padanges kaip uodai. Pusė šio kolosalinio oro laivyno — apie 3,000 bombinių lėktuvų yra pasiruošę bombų lieti virš Berlyno.

Hitlerio globojama stipri Vokietija, skelbiasi esanti vienintelė taikos dabotoja. Niekas nežino tiksliai jos karinių pajėgų stiprumo. Kai kurie nurodo jos jėgų stiprumą iki pusės milijono karių, kiti dvigubina minėtą skaičių. Jos nauji šautuvai, nauji kulkosvaidžiai apkalbami kaip nepalaužiama jėga prieš linijas.

Vokietija pastatė naują drednotą, kuris yra pirmas šios rūšies karo laivas pastatytas po Versalio sutarties sulaužymo. Maksimumo pajėgos sulig karių ji galimai statys savo laivyną, yra aptartos jos susitarime su Anglija. Sov. Rusija, kuri nėra taip išsiblaškiusi, pareiškė, kad ji statysianti karo laivyną, kuris galės žaisti su Vokietijos ar Japonijos karo jėgomis juroje, ir kuris bus pakankamai galingas sutraiskinti net pačios jūrų valdovės — Anglijos jūros jėgas. Vokietija sako, kad Sov. Rusija paskutiniu laiku turinti didžiausią povandeninių laivų skaičių!

Ant žemės ir jūros, ore požemių atmosferoje, kaip Sov. Rusija, taip ir Vokietija ruošiasi naujam pasauliniam gaisrui. Paslaptingosios dujos yra gaminamos slaptose laboratorijose. Nuodai, kurie gali sunaikinti kūnus, užnuodinti vandenį ir visiškai iššakni išrauti žmonijos gyvybes, yra išrandami avies kailyje pasislėpusių, bet demono veidą nešiojančių profesorų.

Stalino kardas yra paruoštas veiksmams. Taipogi yra ir Hitlerio. Kuris iš jų pirmas užliepsnos paraku kvepiantį laužą?

Prieš porą metų žymūs Vokietijos karo vadai sakė, kad karo nebus. Vokietija nenorinti karo. Bet jei karas būtų nukreptas prieš ją, visa Europa suliepsnotų karo laužą.

Šiandien Vokietija jaučiasi, kad ji galinti karo atveju apsiginti nuo

visos likusios Europos. Bet tas nerodo, kad ji trokštanti karo arba yra jį pasiruošusi. Jeigu ji būtų pilnai pasiruošusi, Hitleris niekuomet neskelbtų savo "keturių metų planą" padaryti Vokietiją nepriklausančią žaliavos atveju nuo kitų kraštų. Manoma, kad Hitleris noris išvengti bent kokių susirėmimų, nors šių keturių metų bėgyje, nebent jis galėtų tikėtis draugiško neutraliteto paramos iš Didžiosios Britanijos.

Intimiame pasitarime "Fuhreris" dar ir dar kartą pareiškė kad taip ir daugelio šalių valdovų, jis patis skaitė kaip pašalinio asmeniu pasauliniame kare. Zinodami modernių ginklų pavoju ir nenorėty imtis atsakomybės už panašią katastrofą; nebent Vokietijos garbė jos teritorijoje būtų izeista.

Ką būtent Hitleris mano pasakyti "Vokietijos teritorija"? Matyt, jis įskaito į tai Versalio sutartimi atskirtus nuo Vokietijos kraštus. Jis nieko nemini apie Alsace-Lorraine sritį. Jo keblumus su lenkais sudaro lenkų koridorių, su Lietuva — Klaipėdos kraštas. Dancigas, esantis nacių įtaikoje be aiškino, matyt, kuriuo keliu eina. Vokietijos pasiuntinys von Papen'as įvedė Austriją į draugiškumo su Vokietija vėžes. Vokietijos valdžia simpatizuoja su 6 milijonais vokiečių gyvenančių Čekoslovakijoje. Hitleris taipogi parodė gerų norų gestus Mussolini adresu, nežiūrint į vokiečių kultūros ir kalbos ištumimą iš atskirtos nuo Austrijos pagal St. Germaino taikos sutartį, Tyrolo dalies.

Ar tas nerodo Hitlerio svajonės apie Didžiąją Vokietiją? Atrodo, kad Vokietija norėty žygiuoti vienydama visus tuos, kas kalba jos kalba ir sa-pnuoja apie vokiečių galybę.

Jei Hitleris užkurtų naują karo gaisrą, jis užkurs jį momentaliai, bet jis nepradės karo ligi jis bus tam pilnai pasirušęs. Bet galimas daiktas, kad tokiu atveju Francūzija ir Sov. Rusija nukreips savo patrankas Vokietijos pusėn anksčiau, negu ši galėty sustiprėti.

Kariškas susitarimas tarp Francūzijos, Sov. Rusijos, Čekoslovakijos ir Rumunijos atrodo nepalaužiamu. Vokietijos vadai nurodo, kad Čekoslovakija pavestų Sov. Rusijos nuožiarai 170 lėktuvams nusileisti vietų ir 36 didžiules lėktuvų stotis. Iš Čekoslovakijos aerodromų Sovietų bombanėšiai lėktuvai galėty pasiekti Drezdeną per 20 minučių; Chemnitz'ą per 11 min.; Berlyną per 42 ir jei būtų reikalo — Vieną per 9 ir Budapeštą per 6 mi-

Kam klausti

Kur siūdintis rūbus, kad jie būtų dailūs ir puoštų žmogų?
Tas visiem žinoma, kad tik

Galecko Siuvykloje

siūvami pagal naujausias madas rūbai iš įvairiausios medžiagos — vietinės ir užsioninės. Darbas pagal savo kokybę yra pigus, atliekamas sąžiningai, diplomuoto siūvėjo Galecko priežiūra.

Tad visi ir siūvasi rūbus Galecko siuvykloje.

Rua Duque de Caxias, 257 Telephone 4-1457

VIENAS TEISMAS ISTEISINO, KITAS NUBAUDĖ MIRTĮ

Sausio 23 d. Apeliaciniai rūmai, sprendę Kazio Auksutis ir Prano Briedžio bylas. Bylos turinys toks: Siauliu ap., Joniškio valsč., Bertaučių km. gyveno Briedžiai: tėvas Vincas Briedis 60 met. amž., jo žmona Brigita 60 met. amž. ir Tado sūnus Tadukas 6 met. amž.

Kadangi Tado žmona su vošve — Brigita nesutiko, tai su trimis mažomis dukrelėmis ji gyveno pas savo tėvus.

Bertaučių km. Briedžių ūkis buvo 20 ha žemės su trobosiais, kitoje vietoje 5 ha

Teisėty tų ūkių šeimininku buvo Vincas Briedis. Bet 1935 m. jis pada-

Ko taip nuleidote rankas?

Vaikai tev'virkdamos tėvynės, ko taip nuleidote rankas? Gal galo, rodos jums, neras Skriaudikas, laiką jus pamynęs? Ko liudžiat? — Kraugeris pražus — (Juk Neronų galybė grūdval) Tėvynė bavusi ir bus. — Užsprings prarijantis Lietuvai! Daug kentė mūsų jau šalis Ir priešų daugel pergaltė: (Ginklai kryžioyk sustiprėjo, Atsipo vokiečių peilis,

Lietuvio bekertant krdine, — Lietuvos žėdno atsigyne! Ko liudžiat? ar peilis astresnis Sutiko ar dabar šaltesnis Sirdyse jūsų plasta kraujas? Gal persekiojimas sis naujas Skaudesnius asmenis igrjo? Bet... luž ir siaurės kalavija!

Margalis

nutes.

Vokietijos ir Rusijos oro laivynu manevrai įrodė, kad istisios kariuomenės nuleidimas parašutais prie pačių priešų linijų yra visiškai galimas. Belgija pareiškia, kad ji karo atveju laikysis neštraliai, prižiūredama jos pačios sienų fir nepriklausomybės saugumo.

Taigi, kasgi pagaliau išdris užziebti š naują pasaulinio karo laužą, kuriame suliepsnotų milijonai nekaltų gyvybių, kuris sulietų dangų su žeme ir ten, kur mūsų tėvynė dabar stovi, artimiausiu laiku paliktų tik pelėny krūvos!

Nė vienas nežino. Nežino nė pats Stalinas, nė Hitleris, bet paraku pradeda vis labiau ir labiau ir labiau pakvipti Europos padangėje.

rė naminį testamentą kuriuo Davainų km. 5 ha ūkolį užrašė savo ištekojušiai dukteriai, 5 ha ir drebulių Pranui, o likusį ūkį 20 ha žemės sūnui Tadu. Testamentą surašant, sūnus Pranas nebuvęs nė pakviestas ir dėl to Pranas pykęs. Bet ir be to, tėvo santykiai su Pranu buvę pašliję; tėvas nemėgdavęs Prano už tai, kad jis buvęs baustas už vagystę, o paskui kai Pranas vedęs tarnaitę, tai tėvas ant Prano dar labiau supykęs. Pranas ir negyveno kartu su tėvais: jis Sidabrinės km. keli kilometrai nuo Bertaučių nuomavėsis ūkolį ir ten gyvėnė.

1935 m. Pranas prašęs tėvą 2000 lt. sklypui pirkti, bet tėvas vietoj pinigų pasiūlęs lazdy. Už tai Pranas perpykęs ir į tėvą metęs peiliu. Bet paskui santykiai pageroję.

Vincas Briedis apylinkėje buvo laikomas pasturingiu žmogum ir turėjęs pinigų. Kadangi ugniasvydžių ginklų Briedžiai neturėjo, tai Vincas ir Tadas Briedžiai miegodami po pagalviu laikę pasidėję po kirvij. Tokiame fone ir įvyko Briedžių šeimos tragedija. 1936 m. sausio 2 d. kafmynai rado išžudytą Briedžių šeimą ir pranešę policijai. Rasti nužudyti Vincas ir žmona Brigita. sūnus Tadas ir anūkas Tadas. Senis ir anūkas nužudyti lovoje, senė prieangyje, o Tadas kieme prie priėjios lango.

Po stalu rasta revolverio kulkos tūtėlė, kamaroje aptikti staldžiai, bet 1600 lt. nepaimti. Klėtyje komoda irgi išvartyta, bet niekas nepaimta.

Visų keturių išžudyty Briedžių galvos suaižytos kirviu; Tadas pirma nušautas, o paskui kirviu pribaiptas. Pradėta žmogžudystė aiskinti ir ieskoti kaltininkų. Buvo įtartas Briedžių kaimyno Trumpulio bernas Kazys Auksutis, kuris neseniai buvo iš Trumpulio isėjęs, nebaigęs metų. Trumpulis Auksutiui magaryčių nupirkęs naujus kaliošus, o prie Briedžių gręčios laago ir rasta į sniegą įminta nauju kaliošu pėda. Sulaikytas Auksutis neįrodė savo mekalumo, be to, ant jo drabužių rasta žmogaus kraujo dėmių.

Kriminalinės policijos valdininkas, sulaikęs Auksutį, kvosdamas sako: "Aš žinau, kad žmogžudystę padarė tamsta su Pranu Briedžiu, Briedis jau prisipažino, o tamsta dar mėgini gintis". Auksutis atsakė: "Jeigu Briedis jau prisipažino, tai prisipažinsi ir aš" ir viską smulkiai nupasakojo,

(Nukelta į 6-tą pusl.)

PARDAVIMAI

Zemės sklypas 10x30 parduodamas labai pigiai už pinigus, Villa Zelina, Rua 2 Nr. 14. Tefrautis: Antonio Max, rua Oratorio, 124 (fundos).

Parduodamas namas su žemės sklypu ant Villa Prudente, rua Camarões, 202. Nuo bondės tik 4 minutės. Vanduo ir elektros šviesa. Kreiptis ten pat.

SKILVIS IR KEPENYS

Moderniskas, greitas ir tikras gydymas skilvio ir Kepenų specialisto

OPERACIJOS

Vidurių skausmai, skilvio išsiplėtimas, protinis nusilpnėjimas, sifilio ligos, skilvio uždegimas, rūgymas, skilvio votys, įvairūs diegliai ir kitos ligos gydoma be operacijos. Įvairios MOTERŲ LIGOS gydomos irgi be operacijos, tik su inžeksonais. Jei sergi, tai šiandien pat kreipkis pas

Dr. Povilą -- Santa Casa Medico ir chirurga

Priėmimas nuo 11 iki 12 ir nuo 2 iki 8 val. vak. Rezidencia ir Konsultorija: Rua Silva Pinto, 444. (Bom Retiro). Tel.: 5-4175 — São Paulo. PASTABA. Vyksta i namus bile valanda diena ir nakti.

Lietuviai, dėmesio!

Lietuviai, kiekvienas pasistenkite pažinti siūvyklą

LIETUVA

K. Zebrausko ir P. Ambrozeviciaus

Čia yra didelis pasirinkimas įvairiausių medžiagų. Už darbą garantuojame.

Lietuvių siūvyklų yra daug, bet SIUVYKLA LIETUVIŲ yra viena

Rua General Ozoro Nr. 161 S. PAULO (taro Luz ir Sorocabana stočių)

Rusiskos dainos ir muzikos

Žymiausieji São Paulo rusų muzikai ir dainininkai, plačiaja muzikos meno programa: Choro, Solo, smuikinis ir balalaikomis linkmina svečius kiekvieną vakarą užėjoje "Bar Rio Branco" rua Visconde Rio Branco 451, kabinas rua Victoria. Kviečiame atsilankyti. Seimninkai lietuviai

VAISTINE IR PERFUMARIJA MUNICIPAL

Farmaceutikas: **A. Gorenstein**

Cheminiai produktai, vaistai ir įvairūs mediciniški įrankiai. Kvepalai užsienio ir vietiniai ir įvairūs preparatai.

Rua Barão de Ilapetininga, 192 telefonas: 4-7757 S. PAULO

Bondé 200 reisų

lig miesto Centro nuo Tamstos nuosavo buto VILLA MARIJOJ. Zemės sklypas gali būti apmokamas po 30\$000 į mėnesį ir duoda plytos veltui. VIETA AUKŠTA su gražiausiu São Paulo miesto vaizdu. Apgyvendinta su daugelio tūkstančių žmonių. Visi patogumai, kaipo ir miesto Centre būtent: šviesa, krautuvės, kepyklos, vaistinės, gydytojai, Bažnyčia, mokyklos, Cinema, dirbtuvės, fabrikai ir kit. Tikrai iš visų atžvilgių «VILLA MARIA» yra tinkamiausia vieta apsigyventi ir prieinamiausios yra sąlygos nuosavybe įsigyti. Kviečiama kiekvieną pasiįdomauti ir kartu galine užtikrinti kad niekas ne apsiriks. Smulkesnės informacijos teikiamos darbo dienomis nuo 8 lig 12 val. Rua Benjamin Constant, 51 2 and. sal. 15-16 ir vietoje «VILLA MARIJOJ» Agencijoje nuo 9 val. ryto lig 5 val. vak. ir šventadieniais. Bonde nr. 34 «Villa Maria» nuo Largo da Sé lig Agencijos durų (Primeira seção) 200 reisų.

Dr. Renato A. Rezende Gydytojas

PRIĖMIMO VALANDOS: nuo 1 ir pusė iki 3 ir pusė.

KONSULTORIJA: Rua Canuto Saraiva Nr. 87. sobr.

Dantų gydytoja

Dr. B. Levin

Diplomuota Saratavo universiteto ir buv. prof. Tišinskago asistentė Lvove Gydo, traukia ir deda dantis. Kašnos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba: rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis

ADRESAS Rua Jose Paulino, 109. Tel. — 56307

(virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

Dr. H. Schechtmann

Santa Casa Gydytojas

Vidujinių Ligų specialistas

Bendra Klinika vaikams ir suaugusiems

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonius priima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 3 v. v.

RUA DA GRAÇA, 66 TEL. 5-1451 S. PAULO

SIUVYKLA ESTAN

Siūvykla Estan — tai viintelė, kuri dirba už prieinamiausias kainas ir atsako už darbą. Ten pat randasi didelis patogumas tiems, kurie nenori laiko gaišti ir užsakymai galima pasirinkti iš padarytų kostiumų, nes siūvykloje Estan randasi didelis pasirinkimas puikausio išdirbinio ir moderniškiausių medžiagų gatavų kostiumų nuo 130\$ iki 300\$. Be to, yra specialus skyrius moteriškiems rubams ypač palėms ir kostiumams.

Rua da Conceição, 79-a (Prie pat Luz stoties)

DĖMESIO!!

Siūvykla "Vilnius" daro didelį palengvinimą tautiečiams ir siūva kostiumus išsimokėjimui labai lengvomis sąlygomis, tik po 30\$000 į mėnesį. Tokiomis sąlygomis, kiekvienas gali lengviausiai įsigyti rūbus, gražiai pasiūtus ir iš geros medžiagos.

Kas tik nori pasisiūti kostiumą ir neturi pakankamai pinigų iš karto sumokėti, tesikreipią į

Siūvykla "Vilnius"

Praça Julio Mesquita 60, pas Rutkauska Kazimera

Ar atlikai savo pareigą?

Ar jau užsiprenumeravai laikraštį „LIETUVIŲ AIDA BRAZILIJŲ“? Jei ne, tai nieko nelaukdamas, skubėk pasiusti pinigus 12\$ ir Tamsta laukys „AIDAS“ istisus metus

Aidas, Rua da Moóca 309, S. Paulo.

FOTOGRAFAS is KAUNO

GILUC

Žinomas savo menišką darbą daro modernišką visokių rūšių fotografijas iš geriausios užsieninės medžiagos papiginta kaina.

Be to, europiečiams daroma nuolaida.

Adresas: RUA JOSÉ PAULINO, 118-a
Bom Retiro

Laivyninkystės Bendrovė

„EUROPA“

Laivakortės iš Lietuvos ir kitų kraštų

KVIETIMAI — ŠAMADOS

Be depozito.

Atidaryta ir sekmadieniais iki 11 val.

Praça do Correio 38, 1 aukšt., Tel. 4-4855

LABORATORIJĄ

MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio, smegenų, kraujo šlapimo ir išmatų)

Tikras ir geras

Dr. A. KANDIA IR M. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštas

Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

PRISIEKUSIS VERTEJAS

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro, 32 sobroloja Tel. 2-6393

S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: chamas, naturalizacijos, veta de identidade ir kitus dokumentus.

KALBAMA LIETUVISKAI.

Kur tik būsi, neužmirsk „Aido“

Jis parduodamas:
S. Paulo.

Stotyje «Luz», prie Centralinio Pašto durų ir kampo; Largo da Sé prie laikrodžio ir Vila Prudente bondės sustojimo vietos; Bom Retiro: Vaistinė «José Paulino» — rua José Paulino 109, Baužio krautuvėje — rua Aymores ir kampas rua Carmo Cintra; Vila Anastazijoj Kirilausko krautuvėje; V. Zelina: J. Vigelio krautuvėj — rua 3 N.º 4; Sant'Anna: Menkaičio krautuvėj, — rua Voluntarios da Patria 59; Mokoje — kampas rua da Moóca ir av. Paes de Barros kioskoje, Visose miesto dalyse pas platintojus ir Aido redakcijoj. Rio de Janeiro.

Prano Dutkaus restorano «Vilnius» — rua de Catumbi, 4 «Vilnius» s-gos centre — Praça Tiradentes 64 ir Petro Jonušio dirbtuvėje — rua Bella, 106.

Santos.

S. P. R. Geležinkelio stoties kioskoje.

PASTABA: Jei kurioje nors S. Paulo miesto dalyje arba kuriam kitam nors mieste nėra įsteigtos Aido pardavimo stoties ir kur tik gyvena didesnis būrelis lietuvių, praneškite redakcijai, o redakcija tuoj pasirūpins. Aidas turi būti visur pardavinėjamas, visur platinamas. Nė vieno kampe lie tonelieka, kur nebūtų Aido.

DANTU GYDYTOJAS

JOSÉ LEVKOVICH

Rua Silva Pinto 264 (antigo 46) Bom Retiro. Atsižvelgdamas į sunkų laiką nutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; plomba cidbro porcelano 8\$000.

Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“

Įsteigta 1890 metais. Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinaime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 111 (senas nr. 103) S. PAULO Telephone 4-5576

LIETUVIŲ VAISTINĖ

„José Paulino“

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307 (BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumarijos daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pagarba Provizorius A. RUMMEL

Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v

Dr. ADOLPHO TAUBKIN

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo Fakultet)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimo ir pardavimo ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukštas

Telef. 2-1629

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val vak

KALBA LIETUVIŠKAI

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

Su didele praktika Europoj ir Brazilijoj

Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarakaulio smegenų šlapimo ir išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta

Rua Ypiranga, 193 app. 4- Telef. 4-0316 - S. PAULO

DAKTARAS

A. JAZARA SNEGE

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujiniu, veneriniu ir moterišku ligų specialistas, chirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak. Ladeira Porto Geral 12, salės 4 ir 5.

(Kampas rua Boa Vista ir 25 de Março)

Gyvenamoji vieta ten pat 5 andar Tel. 2-5068

Dr. Brisolla

ADVOKATAS

Veda Civilines, Prekybines, Kriminalines ir kitokias bylas. Atstovauja teismuose ir kitose valdžios įstaigose. Suteikia įvairius juridinius patarimus. Raštinė: Rua

Boa Vista, 18, 2 aukštas, salė — 25. Telefonai: 2-6639 ir 5-2091

D-ras Povilas Licciardi

Santa Casa gydytojas -- operatorius

Medicina ir chirurgija suaugusiems ir vaikams

Moderniškas gydymas reumatizmo, kojų ir vidurių ligų Gydoma be operacijų.

SPECIALYBĖ: MOTERŲ LIGOS

Taip pat sifilis ir venerinės ligos. Priėmimo valandos nuo 14 iki 20 v. Vyksta pašauktas į namus kiekvienu momentu. DIENA ir NAKTI.

Priėmimo vieta: rua Silva Pinto, 444 (Bom Retiro) Telef. 5-4175. — São Paulo.

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetu

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreja — Sifilis.

Gydymas kalnų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak. Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštas. Tel. 4-1705

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Gražus Ryto vakaras

Vasario m. 20 d. L.M.M.R. Rytas suruošė puikų vakarą B. Retiro portugalų salėje. Buvo suvaidintas puikus veikalas "Ponas Surintas", kuris vaizduoja ukrainiečių baudžiavos laikus. Ypatingai gerai suvaidino Ponas Surintas, jo akanomanas ir baudžiauninkas Vytautas, atamonių vadas. Svečių buvo "sausakimšai". Tvarka taip pat gera, jokių incidentų neįvyko. Po vaidinimų buvo šokiai iki pat rytmečio.

Išvežė lietuvius komunistus

Jau seniai buvo rašyta, kad du lietuviai komunistai Belo Petravičius ir Preigauskas tapo ištremiti iš Brazilijos už komunistinę veikimą. Tačiau pasirodo, kad jiedu tik vasario 24 d. buvo išvežti francūzų laivu Massilia į Europą.

Kr.s.p.

Mokytojams egzaminai

S. Paulo privatinė mokyklų direktorija paskyrė privatinė mokyklų mokytojams, kurie neturi cenzo, egzaminus išgyjimui cenzo. Egzaminus turi laikyti ir necenzuoti lietuviškų mokyklų mokytojai: S. Bakšys, L. Gaigalas, L. Majienė, S. Jurevičius ir Z. Nalivaikienė. Gaigalas su Majiene egzaminus laikė jau po kelis sykius, bet neišlaikė. Tikisi dabar jau išgyti cenzus. Kiek sunkiau bus su egzaminais kitiems trims, kurie dar neseniai yra atvykę iš Lietuvos ir nesėjo dar pramokti portugalų kalbos.

-r.

Steigiamasis Centro susirinkimas

Brazilijos Lietuvų Centrai organizuoti Komisija mus prašo paskelbti, kad vasario 28 d. 2 v. p. p. Dr. V. Kudirkos v. mokyklos salėje, rua Lithuania, 13, įvyks steigiamasis Centro susirinkimas, kuriame dalyvauti kvie-

"Aidas" galima gauti

V. Zelinoj Jurgeliavičiaus krautuvė pat. bažnyčios ir Vigelio krautuvė.

S. Caetano prie geležinkelio stoties kioske.

REIKALINGA

Stambiai vietiniai firmai dėl lengvo darbo reikalinga veiklus vyras bei moteris. Kalbantiems svetimomis kalbomis duodama pirmenybė. Kreiptis nuo 9 iki 11 val. Rua Felipe de Oliveira, 21, 8 aukštas salė 8 (prie Largo da Sé)

ėjami šių organizacijų atstovai, nuo kiekvienos organizacijos po du: Lietuvų S-ga Brazilioj, Grūdo dr-ja, Liet. Katalikų Būdruomenė; Vilties S-ga; B. L. Aero Klubas; Rio lietuvių Vilnės S-ga; L.M.M.R. Rytas, ir L.L.M. Korporacija.

Steigiamame susirinkime dalyvaus ir p. Konsulas.

Linkime organizacijoms darnaus eutarimo ir įkurti Brazilijos Lietuvų Centra.

Mokyklos atidarymo iškilmės

Vasario 21 d. ant Parque das Nações tapo atidaryti nauji lietuviškos mokyklos rūmai, pavadinti Maironio vardu. Atidaryme apart lietuvių kolonijos narių, dalyvavo ir kitų tautų kviestieji svečiai.

Tai ketvirthi lietuvių kolonijos namai Brazilioj.

Kr.s.p.

Dėmesio!

PIRMOJI LIETUVISKA KAKLARAISČIŲ DIRBTUVĖ JONO ZACHARKOS

persikėlė ant rua da Moóca, 349 ir, klientų patogumui, papildyta įvairiomis kitokiomis galanterijos prekėmis, kaip: viršutiniai ir apatiniai marškiniai, kelnešės, kojnešės, nosinė, apykaklės ir k.

Kainos kuo pigi usios

SAVIEJI REMKIME SAVUOSIUS!

Rua da Moóca, 349 SÃO PAULO.

Konsulatas paieško

Tebus Bakalereiskis, prieš aštuonerius metus atvykęs Brazilion, svarbiais reikalais, yra kviečiamas atsilankyti į Lietuvos Konsulatą São Paulo.

Ieškomas Antanas Katelė, kilęs iš Martinionių Pandėlio valsė., Rokiskio apskr., kurį laika gyvenęs S. Paulo m. Kas žino apie jo likimą arba gyvenamąją vietą, malonėkite pranešti Lietuvos Konsulatui S. Paulo, rua Aureliano Coutinho, 88.

Pardavimui krautuvė

Labai gerosis sąlygomis, gerai įrengta, su didele fregezija pigiai parduodu ta krautuvė dėl skubaus išvažiavimo Lietuvon. Vieta gera, lietuviams apgyventa. Teirautis: Rua Canindé, 92.

SKLYPAI ANT MOÓCA

ISSIMOKĖJIMUI

Randasi baigiantis gatvėms Rua Borges de Figueiredo, Canuto Saraiva, João Antonio de Oliveira, Tabajaras ir Camé—viena kvadra nuo Av. Paes de Barros.

MĖNESINIS MOKĖSTIS NUO 60\$ BE ĮNAŠŲ Susisiekimai

Omnibūsais "Parque da Moóca" ir bondėmis "Borges de Figueiredo" tarp

Tūkstančių jau gyvenamų namų. Skaitlingos Industrijos ir didelės Komercijos.

EMPRESA BRAZILEIRA DE TERRENOS L.

Rua 3 de Dezembro, 48 (sobreljoja) — Tel. 2-2012. Sekmadieniais ir šventadieniais suinteresuoti gali teirautis Agencijoje Av. Paes de Barros Nr. 1, arba ant parduodamų sklypų galima gauti laisvas informacijas ir daryti užpirkimus. Dokumentai garantuoti — Nuosavybe C-ia Parque da Moóca

Pamišęs lietuvis

Iš Frigorífico mums rašo: "Gerbiamoji "Aido" redakcija, prašau paskelbti per "Aidą", kad Frigorifike Anglo kavinė iš kur atklydo pamišęs lietuvis Juozas Jurkevičius. Jau antras mėnuo, kaip jis čia randasi labai blogoj padėty — alkanas, neapsirengęs, ir be pastogės. Frigorifiko lietuviai jo nepažįsta, jis sakosi turįs motiną ir Svogerį Petrą S. Paulo mieste. Jeigu teisybė, tai reiktų pasirūpinti šiuo vyru, atiduoti jį ligoninėn, gal dar galima būtų jį išgydyti. Nes atrodo, kad dar ne visai pakriekusi — rotu, ir medicinos pagalba galima būtų tą žmogų išgydyti. Jeigu São Pauly ar kur kitur yra jo giminės arba pažįstami, prašome pasirūpinti tuo žmogum."

Mykolas Žilinskas

Nuo Redakcijos. — Labai gerai, kad "Aido" skaitytojas M. Z. apie tai pranešė laikraščiu. O juk Frigorifike yra "patriotiška" organizacija, tai kodėl ji nepasirūpina nelaimingu lietuviu? Vietoje padaryti gerą darbą, jie, tie pinigai "patriotai", susirinkę paūžia, apdrabsto purvais kitus ir girtis

temoka. Zmoniškumo ir užuojautos pas juos nė truputėlio. Frigorifiko lietuvių organizacija privalo tuo lietuviu pasirūpinti.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

F. Čemarka. Straipsnį žemės ūkio kolonizacijos klausimu skaitėme. Įdėsimė jį kitą savaitę.

Grūdo dr-ja. Anketa bus paskelbta kitos savaitės laikraštyje.

Ner. Vėtr. Tamstos straipsnius skaitėme. Ištyrė faktus, paskelbsime. Kad žmonių tokių yra, tikime.

VIENAS TEISMAS IŠTEISINO, KITAS NUBAUDĖ MIRTĮ

(Atkelta iš 3čio pusl.)

kaip jis su Pranu Briedžių šeima išžudė.

Auksutis papasakojo, kad jis su Pranu prieš tai išgėrę degtinės dėl drąsos, o paskui nuėję žudyti. Jis, Auksutis, buvęs sargybinis, o žudęs Pranas, bet kitu syk kvočiamas sakė ir jis žudęs.

Auksutis kelis syk kvočiamas savo prisipažinimus vis keitė, kraipė, prieštaravo pats sau, apkalbino Praną Briedį.

Auksutis, po Briedžių šeimos išžutymo, Jonišky sėdo į traukinį ir išvažiavo į savo gimtinę prie Panevėžio. Pas Auksučius rastas revolveris, kuriuo buvo persautas Tadas Briedis.

Auksutis sakė, kad Pranas Briedis jį įkalbinėjęs Briedžius nužudyti ir už tai pažadėjęs 2000 lt.; 1000 lt. prieš einant karinės prievolės atlikti ir 1000 lt sugrįžus iš kariuomenės.

Pranas Briedis griežtai gynė. Jis įtikinėjo, kad su tėvais jo santykiai buvę geri, tą vakarą buvęs pas kaimynus ir lošęs kortomis, o 9 val. kai parėjęs namo, tai niekur daugiau nebūvęs; su Auksučiu buvęs visai nepažįstamas.

Šiaulių apyg. teismas nepatikėjo Auksučio apkalbiniams, o kadangi tiesioginių įrodymų nebuvo, tai Praną Briedį ir išteisino. Apygardos teismas pripažino, kad Briedžius išžudė du žmonės, bet antrąjį žmogžudį laiko neišaiškintu. Briedžio drabužiuose rasta kraujo dėmių, bet tos dėmės gyvūlio kraujo ir tik viena dėmelė kelnėse žmogaus kraujo, bet apygardos teismas mano, kad Briedis galėjo susitepti ryto metą apžiūrodamas išduotyją Briedžių lavonus.

Prano santykiai su tėvais buvę pakenčiami, o pagal testamentą išduotyju turto jis vis tiek negalėjęs paveldėti, nes Tadienė su dukrelėmis gyveno pas savo tėvus ir jos liks turto paveldėtojomis.

Rūmų prokuroro pad. Monstavičius pabrėžė, kad ir apyg. teismas konstatavęs, jog dviejų žmogžudžių būta. Antruoju žmogžudžiu prokuroras vis dėlto laiko Praną. Sako, Auksučiu nėra priežasties be pagrindo bėda versti ant Prano.

Rūmai paskelbė rezoliuciją: Auksučio skundas atmestas, o apyg. teismo sprendimas, kiek jis liečia Praną Briedį, panaikiamas ir Briedis nubaudžiamas mirties bausme.

Pr. Briedis mirties sprendimo klausė abejingai, tik teismui išėjus pradėjo graiždamas rankas šaukti: "Jėzau Marija, tai kad nubaudė! Aš nekaltas, nekaltas!..."

DR. M. FUCS

Gydytojas — Operatorius — Akušeris

Gydo visokias ligas vidujines, o taip pat moterų ir vaiku ligas.

Ultra-violetiniai spinduliai ir Diatermija.

Ligonis priima:

Nuo 9 iki 12 v. ir nuo 1 iki 3 v. v.

KONSULTORIA: RUA JOSÉ PAULINO, 109, sobrado.